

Diskretne strukture UNI

Vaje 12

1. Dane so permutacije

$$\alpha = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 & 9 \\ 5 & 4 & 3 & 7 & 8 & 6 & 9 & 1 & 2 \end{pmatrix}, \beta = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 & 9 \\ 2 & 4 & 3 & 5 & 9 & 6 & 7 & 8 & 1 \end{pmatrix},$$

$$\gamma = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 & 9 \\ 3 & 8 & 6 & 9 & 1 & 5 & 2 & 4 & 7 \end{pmatrix}.$$

(a) Poišči ciklično strukturo, red in parnost permutacije γ .

(b) Poišči vse možne ciklične strukture permutacije π , ki zadošča enačbi

$$\alpha * \beta * \pi^2 * \beta^{-1} = \gamma.$$

(c) Za vsako možno ciklično strukturo poišči eno rešitev enačbe.

a) $\gamma = (1\ 3\ 6\ 5)(2\ 8\ 4\ 9\ 7)$

ciklična struktura: 4+5

red: $\text{lcm}(4, 5) = 20$

parnost: $3+4 = 7$ transpozicij \Rightarrow liha

$$\alpha = (1\ 5\ 8)(2\ 4\ 7\ 9)(3)(6)$$

$$\beta = (1\ 2\ 4\ 5\ 9)(3)(6)(7)(8)$$

b) $\alpha * \beta * \pi^2 * \beta^{-1} = \gamma \quad / * \beta$

$$\alpha * \beta * \pi^2 * \underbrace{\beta^{-1} * \beta}_{\text{id}} = \gamma * \beta$$

$$\alpha^{-1} * \alpha * \beta * \pi^2 = \gamma * \beta$$

$$\underbrace{\alpha^{-1} * \alpha}_{\text{id}} * \beta * \pi^2 = \alpha^{-1} * \gamma * \beta$$

$$\beta^{-1} * \beta * \pi^2 = \alpha^{-1} * \gamma * \beta$$

$$\underbrace{\beta^{-1} * \beta}_{\text{id}} * \pi^2 = \beta^{-1} * \alpha^{-1} * \gamma * \beta$$

$$\pi^2 = \beta^{-1} * \alpha^{-1} * \gamma * \beta$$

$$\star \beta^{-1} * \alpha^{-1} * \gamma * \beta =$$

$$= (9\ 5\ 4\ 2\ 1) * (9\ 7\ 4\ 2)(8\ 5\ 1) * (1\ 3\ 6\ 5)(2\ 8\ 4\ 9\ 7) * (1\ 2\ 4\ 5\ 9) =$$

$$= (1\ 4\ 7)(2\ 5\ 8)(3\ 6\ 9)$$

$$\pi^2 = (1\ 4\ 7)(2\ 5\ 8)(3\ 6\ 9)$$

cikl. str. 3+3+3

kandidati za ciklično strukturo za π : 3+3+3, 3+6, 9

$$(3+3+3)^2 = 3^2+3^2+3^2 = 3+3+3 \checkmark$$

$$(3+6)^2 = 3^2+6^2 = 3+3+3 \checkmark$$

$$(9^2) = 9 //$$

$$\text{gcd}(6, 2) = 2$$

$\Rightarrow 6^2$ razpade na 2 3-cikla

$$\text{gcd}(9, 2) = 1$$

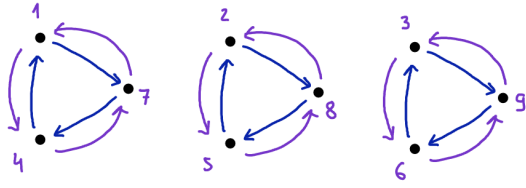
\Rightarrow Možni ciklični strukturi za π sta 3+3+3 in 3+6.

$$(m\text{-cikel})^2 \text{ razpade na } \frac{m}{\text{gcd}(2, m)} \text{ ciklov dolžine } \text{gcd}(2, m)$$

c)

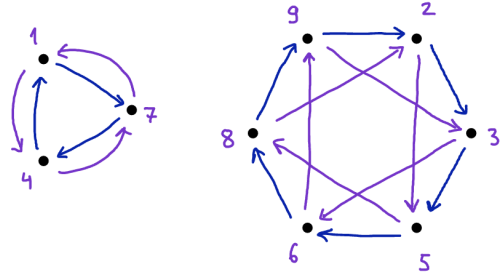
$$\pi^2 = (1\ 4\ 7)(2\ 5\ 8)(3\ 6\ 9)$$

$$\pi: 3+3+3 \quad \pi^2: 3+3+3$$



$$\pi = \underline{(1\ 7\ 4)(2\ 8\ 5)(3\ 9\ 6)}$$

$$\pi: 3+6 \quad \pi^2: 3+3+3$$



$$\pi = \underline{(1\ 7\ 4)(2\ 3\ 5\ 6\ 8\ 9)}$$

2. Dane so permutacije

$$\alpha = (1\ 3\ 5\ 7\ 9\ 11), \beta = (2\ 4\ 6\ 8\ 10) \text{ in } \gamma = (1\ 9\ 5)(2\ 10\ 8\ 6\ 4)(3\ 11\ 7).$$

(a) Preveri, da α in β komutirata.

(b) Preveri, da $\pi = \alpha^2 * \beta^2$ reši enačbo $\pi^2 = \gamma$.

(c) Poišči še eno rešitev $\pi^2 = \gamma$, ki ni enake parnosti kot $\alpha^2 * \beta^2$.

a) $\alpha * \beta = \beta * \alpha$?

$$\alpha * \beta = (1\ 3\ 5\ 7\ 9\ 11) * (2\ 4\ 6\ 8\ 10) = (1\ 3\ 5\ 7\ 9\ 11)(2\ 4\ 6\ 8\ 10)$$

$$\beta * \alpha = (2\ 4\ 6\ 8\ 10) * (1\ 3\ 5\ 7\ 9\ 11) = (2\ 4\ 6\ 8\ 10)(1\ 3\ 5\ 7\ 9\ 11) = (1\ 3\ 5\ 7\ 9\ 11)(2\ 4\ 6\ 8\ 10)$$

$$\Rightarrow \alpha * \beta = \beta * \alpha$$

disjunktne cikle komutirajo
*ker $\alpha^k * \beta^k = \beta^k * \alpha^k$ za vse k*

b) $\pi^2 = (\alpha^2 * \beta^2)^2 = \alpha^2 * \beta^2 * \alpha^2 * \beta^2 = \alpha^4 * \beta^4 =$

$$= (1\ 3\ 5\ 7\ 9\ 11)^4 * (2\ 4\ 6\ 8\ 10)^4 = (1\ 9\ 5)(3\ 11\ 7)(2\ 10\ 8\ 6\ 4) = \gamma$$

$$\Rightarrow (\alpha^2 * \beta^2)^2 = \gamma \Rightarrow \alpha^2 * \beta^2 \text{ je rešitev enačbe } \pi^2 = \gamma$$

c) parnost $\alpha^2 * \beta^2$?

Če ima α zapis z a transpozicijami, ima α^2 zapis z $2a$ transpozicijami, torej je α^2 soda. Podobno je β^2 soda (z $2b$ transpozicijami) in zato je $\alpha^2 * \beta^2$ soda (z $2a+2b$ transpozicijami).

\Rightarrow Isčemo še liho rešitev enačbe $\pi^2 = \gamma$.

$$\rightarrow 3+3+5$$

Kandidati za cikel strukturo za π : $3+3+5, 6+5$

$$2+2+4 = 8 \text{ transpozicij}$$

soda //

$$5+4 = 9 \text{ transpozicij}$$

liha ✓

$$(6+5)^2 = 6^2 + 5^2 = 3+3+5 \checkmark$$

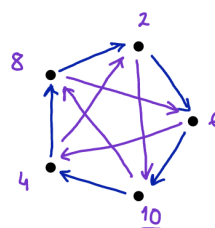
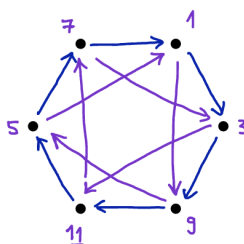
$$\gcd(6, 2) = 2$$

$$\gcd(5, 2) = 1$$

$$\pi^2 = (1\ 9\ 5)(3\ 11\ 7)(2\ 10\ 8\ 6\ 4)$$

$$\pi : 6+5$$

$$\pi^2 : 3+3+5$$



$$\pi = (1\ 3\ 9\ 11\ 5\ 7)(2\ 6\ 10\ 4\ 8)$$

3. Dane so permutacije

$$\alpha = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 & 9 & 10 \\ 4 & 3 & 6 & 5 & 1 & 7 & 2 & 9 & 10 & 8 \end{pmatrix} \quad \beta = (1\ 2)(1\ 6)(1\ 7)(1\ 3)(4\ 5)(4\ 10)(4\ 8)$$

$$\gamma = (1\ 4\ 9\ 3\ 6\ 7\ 2\ 8)$$

(a) Zapiši ciklične strukture permutacij α , β in γ ter določi njihove parnosti.

(b) Poišči vse možne ciklične strukture za permutacijo π , ki reši enačbo

$$\alpha * \beta * \pi^4 * \beta^{-1} = \gamma$$

(c) Poišči vsaj eno rešitev zgornje enačbe, ki ima najvišji možni red.

a) $\alpha = (1\ 4\ 5)(2\ 3\ 6\ 7)(8\ 9\ 10) \rightsquigarrow \underline{3+3+4} \rightsquigarrow 2+2+3 = 7$ transpozicij \rightsquigarrow liha

$\beta = (1\ 2\ 6\ 7\ 3)(4\ 5\ 10\ 8)(9) \rightsquigarrow \underline{5+4+1} \rightsquigarrow 4+3 = 7$ transpozicij \rightsquigarrow liha

$\gamma = (1\ 4\ 9\ 3\ 6\ 7\ 2\ 8)(5)(10) \rightsquigarrow \underline{8+1+1} \rightsquigarrow 7$ transpozicij \rightsquigarrow liha

b) $\alpha * \beta * \pi^4 * \beta^{-1} = \gamma \quad \star \beta^{-1} * \alpha^{-1} * \gamma * \beta =$

$\alpha^{-1} \setminus \alpha * \beta * \pi^4 = \gamma * \beta \quad = (8\ 10\ 5)(3\ 7\ 6\ 2\ 1) * (10\ 9\ 8)(7\ 6\ 3\ 2)(5\ 4\ 1) * (1\ 4\ 9\ 3\ 6\ 7\ 2\ 8) * (1\ 2\ 6\ 7\ 3)(4\ 5\ 10\ 8) =$
 $= (1\ 4\ 8)(2\ 10\ 9)(3)(5)(6)(7)$

$\beta^{-1} \setminus \beta * \pi^4 = \alpha^{-1} * \gamma * \beta$

$\pi^4 = \beta^{-1} * \alpha^{-1} * \gamma * \beta$

$\pi^4 = (1\ 4\ 8)(2\ 10\ 9)(3)(5)(6)(7)$

$3+3+1+1+1+1$

$3+3, 6$

$1+1+1+1, 2+1+1, 2+2, 3+1, 4$

$(3+3)^4 = 3^4+3^4 = 3^4+3^4 = 3+3 \checkmark$

$(1+1+1+1)^4 = 1+1+1+1 \checkmark$

$(2+1+1)^4 = 2^4+1^4+1^4 = 1+1+1+1 \checkmark$

$(2+2)^4 = 2^4+2^4 = 1+1+1+1 \checkmark$

$(3+1)^4 = 3^4+1^4 = 3+1 //$

$4^4 = 1+1+1+1 \checkmark$

$\gcd(6,4)=2$

$6^4 = 3+3 \checkmark$

2 možnosti

4 možnosti

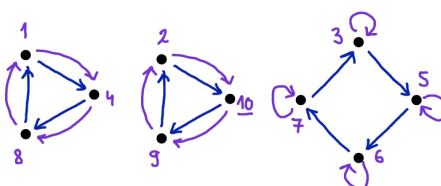
8 možnih cikl. struktur za π

ciklična struktura	red
$3+3+1+1+1+1$	$\text{lcm}(3,3,1,1,1,1) = 3$
$3+3+2+1+1$	$\text{lcm}(3,2,1) = 6$
$3+3+2+2$	$\text{lcm}(3,2) = 6$
$3+3+4$	$\text{lcm}(3,4) = 12$
$6+1+1+1+1$	$\text{lcm}(6,1) = 6$
$6+2+1+1$	$\text{lcm}(6,2,1) = 6$
$6+2+2$	$\text{lcm}(6,2) = 6$
$6+4$	$\text{lcm}(6,4) = 12$

\Rightarrow največji možni red je 12

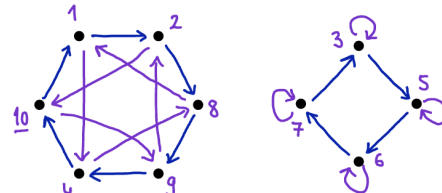
$\pi^4 = (1\ 4\ 8)(2\ 10\ 9)(3)(5)(6)(7)$

$\pi: 3+3+4 \quad \pi^4: 3+3+1+1+1+1$



$\pi = (1\ 4\ 8)(2\ 10\ 9)(3\ 5\ 6\ 7)$

$\pi: 6+4 \quad \pi^4: 3+3+1+1+1+1$



$\pi = (1\ 2\ 8\ 9\ 4\ 10)(3\ 5\ 6\ 7)$

4. (a) Zakaj lahko v skupini dveh ali več ljudi vedno najdemo 2, ki imata enako število prijateljev?

ljudje = vozlišča grafa

prijateljstvo = povezava grafa

stopnja vozlišča = število prijateljev

→ V grafu z n vozlišči ($n \geq 2$) vedno obstajata dve vozlišči, ki imata isto stopnjo.

DOKAZ. S protislovjem. Denimo, da imamo od n vozlišč drugo stopnjo. Možne stopnje so $0, 1, 2, \dots, n-1$. Ker je n možnih stopenj in n vozlišč z različnimi stopnjami, morajo biti vse možne stopnje uporabljene. To pa pomeni, da imamo vozlišče stopnje 0, ki ni povezano z nobenim, in vozlišče stopnje $n-1$, ki je povezano z vsemi. To je protislovje (0 in $n-1$ se ne moreta pojaviti v istem grafu). ■

DOKAZ. Imamo n možnih stopenj, $0, 1, \dots, n-1$, ampak 0 in $n-1$ se ne moreta pojaviti v istem grafu. Torej imamo n vozlišč z največ $n-1$ različnimi stopnjami ($0, \dots, n-2$ ali $1, \dots, n-1$).

Po Dirichletovem principu obstajata vsaj dve vozlišči, ki imata isto stopnjo. ■



pigeonhole principle (princip golobnjaka)

Pigeonhole principle

From Wikipedia, the free encyclopedia

In [mathematics](#), the **pigeonhole principle** states that if n items are put into m containers, with $n > m$, then at least one container must contain more than one item.^[1] For example, if you have three gloves, then you must have at least two right-hand gloves, or at least two left-hand gloves, because you have three objects, but only two categories of handedness to put them into. This seemingly obvious statement, a type of [counting argument](#), can be used to demonstrate possibly unexpected results. For example, if you know that the population of London is greater than the maximum number of hairs that can be present on a human's head, then the pigeonhole principle requires that there must be at least two people in London who have the same number of hairs on their heads.

Although the pigeonhole principle appears as early as 1624 in a book attributed to [Jean Leurechon](#),^[2] it is commonly called **Dirichlet's box principle** or **Dirichlet's drawer principle** after an 1834 treatment of the principle by [Peter Gustav Lejeune Dirichlet](#) under the name *Schubfachprinzip* ("drawer principle" or "shelf principle").^[3]



Pigeons in holes. Here there are $n = 10$ pigeons in $m = 9$ holes. Since 10 is greater than 9, the pigeonhole principle says that at least one hole has more than one pigeon. (The top left hole has 2 pigeons.)

- (b) Na zabavi se zbere 13 ljudi. Vsak je prinesel 3 darila, ki bi jih rad izmenjal z drugimi tremi udeleženci zabave. Ali jim lahko uspe?

ljudje = vozlišča, dva izmenjata darilo = povezava, število izmenjanih daril = stopnja točke

→ Ali obstaja zrličen graf na 13 vozliščih?

→ vsa vozlišča stopnje 3

NE. Ta graf bi imel $\frac{13 \cdot 3}{2} = 19.5$ povezav, to pa ni celo število. ■

5. (a) Poišči vse (paroma neizomorfne) grafe na 4 točkah s 4 povezavami.

Drevo na n vozliščih ima $n-1$ povezav.
 → povezan graf brez cikelov

Gozd na n vozliščih ima $< n-1$ povezav.
 → unija dreves (= ni nujno povezan acikličen graf)

4 vozlišča, 4 povezave \Rightarrow vsaj en cikel

4-cikel



3-cikel + 1 dodatna povezava



(b) Poišči vse (paroma neizomorfne) grafe na 5 točkah, ki so izomorfni svojemu komplementu.

5 vozlišč $\Rightarrow \max \frac{5 \cdot 4}{2} = \binom{5}{2} = 10$ povezav, od tega 5 v G in 5 v \bar{G}

\Rightarrow 5 vozlišč in 5 povezav \Rightarrow vsaj en cikel

max. cikel 5-cikel



G_1 ✓

max. 4-cikel



+ 1 povezava



G_2 //

ali



G_3 //

max. 3-cikel



+ 2 povezavi



G_4 //

ali



G_5 ✓

ali



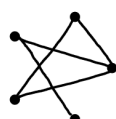
G_6 //



\bar{G}_1



\bar{G}_2



\bar{G}_3



\bar{G}_4



\bar{G}_5



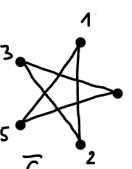
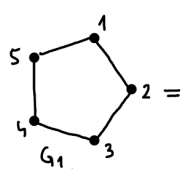
\bar{G}_6

• $G_1 = \bar{G}_1$ (G_1 in \bar{G}_1 sta oba izomorfna C_5)

• $\bar{G}_2 = G_6 \neq G_2$ in $\bar{G}_6 = G_2 \neq G_6 \rightarrow G_2$ in G_6 nista izomorfna svojemu komplementu

• $\bar{G}_3 = G_4 \neq G_3$ in $\bar{G}_4 = G_3 \neq G_4 \rightarrow G_3$ in G_4 nista izomorfna svojemu komplementu

• $G_5 = \bar{G}_5$ (3-cikel + dva dodatna povezava iz sosednjih vozlišč)

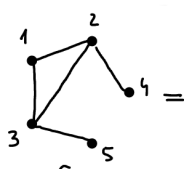


$V = \{1, 2, 3, 4, 5\}$

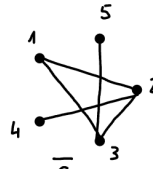
$E = \{12, 23, 34, 45, 15\}$

$V(G_1) = V(\bar{G}_1)$ in $E(G_1) = E(\bar{G}_1)$

\rightarrow sta izomorfna



G_5



\bar{G}_5

$V = \{1, 2, 3, 4, 5\}$

$E = \{12, 23, 13, 24, 35\}$

$V(G_5) = V(\bar{G}_5)$ in $E(G_5) = E(\bar{G}_5)$

\rightarrow sta izomorfna